EXPOSICIÓ EL MÓN I UN LLIBRE: DE L'ESCRIPTOR AL LECTOR
Palau Moja. Barcelona, 19/4 - 23/6/2007

ELS CAMINS DEL LECTOR
Biobibliografies

Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes

Els camins que ens porten a la lectura poden ser ben diversos.
Les lectures que hem fet en moments clau de la nostra vida segur que són decisives: hi ha qui va començar a llegir abans de la guerra, hi ha qui va començar durant la postguerra, n'hi ha que començaren durant la transició, d'altres llegeixen en plena democràcia mediàtica. Cap d'ells no ha tingut les mateixes oportunitats.
Les possibilitats de les nostres trajectòries lectores queden definides pels detalls de la nostra biografia i pel moment històric que vivim.

[Vitrina llibre-objecte: trajectòria literària]
Ester Pino. Barcelona, 1980. Filòloga. Recordo un dels meus primers llibres, *El petit príncep,* per la manera com el protagonista construeix un món format de somnis. Després de catorze anys encara hi fantasiejo; crec que és aquest el fil que ens lliga als llibres: el somni. Més endavant, amb *Frankenstein* i el *Werther* també ho vaig poder experimentar.
Així, la imaginació em va empènyer a anar cap als estudis de literatura. A les classes i a la cafeteria de la facultat vaig començar a situar certs autors en determinades èpoques, i a entendre el decurs de la història en general. Els simbolistes francesos, Huidobro o els antifranquistes psicodèlics em van fer passar als *cadavres exquis* nocturns i a una altra manera de veure la literatura, potser banal, però que és la que m'agrada. Va ser aleshores quan vaig comprendre que hi ha un moment en què obrim les portes a la literatura, a la música, al cinema… A les paraules, en definitiva.
La meitat de llibres que he llegit ha estat als transports públics. Als avions he llegit poesia. Pizarnik i la seva pedra de la bogeria em van llançar cap a l'escriptura poètica en un vol cap a Atenes. Moltes vegades he anat acompanyada d'un llibre escrit per un autor vinculat a la ciutat a la qual em dirigia: Pessoa i Lisboa, Woolf i Londres, Pla i el Port de la Selva… El temps de la lectura em sembla així més intens.
Viatjar, però, també podem fer-ho des de l'habitació: ens enamorem d'una persona, d'una metàfora? No perquè sí, vaig llegir els *Fragments d'un discurs amorós* de Barthes mentre esperava una trucada telefònica…
És com si, dins la pàgina, entre els buits de les paraules de Gopegui, per citar algú, recreés la meva autobiografia i, com Léolo, em quedés suspesa entre les metàfores.

[Vitrina llibre-objecte: trajectòria literària]
David Bestué. Barcelona, 1980. Artista. Recordo quan visitàvem les maquetes dels projectes arquitectònics per als Jocs Olímpics: em vaig comprar el llibre d'Alexandre Cirici sobre Barcelona i vaig començar a recol·lectar centenars d'imatges que anava penjant a la meva habitació. En aquell temps, les primeres novel·les que em van enganxar van ser les d'en Flanagan, d'Andreu Martín, fins al punt que jugava amb la idea d'arribar a ser detectiu. Vaig llegir els llibres de Montalbán i, després, em vaig atrevir amb novel·listes com Saramago o Javier Marias fins arribar a l'*Antología de la literatura portátil* de Vila-Matas que em va fascinar.
Quan començava la carrera de Belles Arts vaig topar amb un llibre de Sophie Calle, i recordo com aquella lectura va canviar la meva manera d'entendre la pràctica artística. Altres llibres sobre Félix González-Torres, Bruce Nauman o els catàlegs de Juan Muñoz em van reafirmar en el meu treball.
A partir d'aleshores he anant encadenant descobriments fabulosos, el més emocionant, la *Historia de la Literatura Nazi en América* de Roberto Bolaño: em vaig llegir tots els llibres de Bolaño! Tot seguit, van venir Georges Pérec i Roland Barthes; encara rellegeixo sovint Roland Barthes per Roland Barthes.
A part de tot això, potser seguint la fascinació que des de petit he sentit per Barcelona, sempre m'han interessat molt els llibres d'arquitectura: Rushkin, Zevi, Miralles o Jujol.

[Vitrina llibre-objecte: trajectòria literària]

Rossend Cardona. Castelldefels, 1962. Pastisser. Recordo les meves primeres lectures, els primers *tebeos*, el *Cavall Fort*, el *Tintin* o l'*Astèrix, El Sargento Gorila*, que llegia a la barberia tot esperant torn. A poc a poc vaig començar a llegir, Juli Verne o Karl May i altres autors de literatura juvenil com ara Walter Scott o R.L Stevenson, de manera que quan a l'escola havíem de llegir Zorrilla, Machado o Unamuno no se'm va fer tant pesat com a altres companys que no estaven tan acostumats a llegir.

En deixar els estudis i posar-me a treballar de pastisser en el negoci familiar, vaig continuar llegint d'una manera autodidacta, agafant autors i temes diversos. Després uns llibres em van portar a d'altres i així contínuament. També mirava què llegia gent més gran que jo, el passatger que seia al costat del tren, la noia que m'agradava (fins i tot comprava el mateix llibre per poder-hi parlar)... tot amb un interès i una curiositat que de vegades donava fruit, i em comprava un nou llibre.

Vaig començar a recórrer llibreries, a tractar amb llibreters i a escoltar-ne els consells i recomanacions, o a buscar a llibreries de vell edicions exhaurides. Tot això ha anat configurant unes predileccions, gustos, manies, filies i fòbies diverses, creant un món a través de moltíssimes lectures en moments molt singulars de la meva vida.